

børn daginstitutioner forandring

SOCIAL KRITIK nr. 120, 21. årgang 2009.
© Selskabet til Fremme af Social Debat

Redaktør: Benny Lihme / socialkritik@gmail.com

Redaktionens adresse:
Social Kritik, Nansensgade 68 kld.
1366 Kbh. K
Tlf: 33 93 99 63
www.socialkritik.dk
Fax: 33 15 80 76

Betaling: Danske Bank
SWIFT-BIC: DABADKKK.
IBAN: DK08 3000 0002 8025 62
Reg.nr.: 9570 Konto: 2 80 25 62

Abonnement: Kr. 400,-.
Nummer 120: Kr. 140,-.
www.socialkritik.dk/?nr=120

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse af dette tidsskrift eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Forsidefotos: Grafisk Himmel og Pelle Rink
Grafisk tilrettelægning:
Susanne Whitta Jørgensen, Grafisk Himmel
Tryk: Narayana Press

Tidsskriftet Social Kritik udgives af foreningen "Selskabet til fremme af Social Debat". Selskabet blev stiftet d. 4. 5. 88., og har som formål at fremme og deltage i den offentlige debat om sociale emner. En af måderne hvorpå Selskabet realiserer formålet, er at udgive dette tidsskrift. Selskabet og tidsskriftet skal tjene som forbindelsesled mellem samfundsvidenskaber, social forskning og den sociale praksis. Foreningen og tidsskriftet skal holde sig fri af parti- og fagforeningspolitiske interesser.

SOCIAL KRITIK's referencegruppe består af:
Flemming Balvig, Johs. Bertelsen, Nils Bredsdorff, Ning de Coninck-Smith, Anders La Cour, Tine Rask Eriksen, Anders Høg Hansen, Thorkild Høyer, Ejler Johansen, Birgit Kirkebæk, Ida Koch, Øjvind Larsen, Søren Magnussen, Beth Grothe Nielsen, Birger Steen Nielsen, Henning Salling Olesen, Benedicta Pécseli, Knud Erik Pedersen, Annick Prieur, Flemming Røgilds, Lone Scocozza, Ove Sernhede, Søren Smidt, Peter Scharff Smith, Peter Thielst, Morten Thing, Jørn Vestergaard, Joachim Wrang.

Børn, daginstitutioner, forandring

Med dette nummer af Social Kritik vil vi sætte fokus på de mange forandringer, der sker på institutionsområdet i disse år. Forandringerne er kommet i et tempo og omfang, som har gjort det svært for mange pædagoger at følge med og føle ejerskab til de enkelte nye tiltag.

De mange nye tiltag fra staten har de forskellige kommuner og dagtilbud omsat på forskellige måder. En måde at implementere disse nye initiativer på er at arbejde projektorienteret med et bestemt tema, hvor der skabes sammenhæng mellem hverdagen i institutionen og de opgaver som følger af statens og kommunernes politik. Disse projekter har nogle steder taget udgangspunkt i en enkelt institutions arbejde, og andre steder har der været et fælles udspil fra en kommune, hvor samtlige daginstitutioner har arbejdet med samme tema eksempelvis *Børns sundhed*, *Anerkendelse*, *Børn med behov for en særlig indsats*, *Iagttagelse og fortælling*. I nogle institutioner har der været udnævnt en tovholder, som har været på kurser og møder, og i andre har alle i personalegruppen deltaget i fælles kurser og temadage.

En af konsekvenserne af de mange projekter er, at der er sket en synliggørelse af forskelle mellem dagtilbuddene. Det er blevet mere tydeligt, hvilke institutioner, der har været i stand til at udvikle sig sammen med de nye krav og forventninger, og hvilke der har haft sværere ved det.

De nye initiativer stiller både krav til kommunerne, de enkelte dagtilbud og til pædagogerne. Vi er optaget af hvordan pædagoger i højere grad kan være med til at udfordre, udforme og skabe disse initiativer, således at de støtter udviklingen af et stadigt bedre hverdagsliv for børn og voksne.

I dette nummer har vi taget fat på nogle af de temaer, der er aktuelle og betydningsfulde i øjeblikket, og har forsøgt at holde os tæt til det daglige liv i institutionerne.

Vi håber, at disse udvalgte artikler kan være med til at vække debat, refleksion og give inspiration til at skabe flere initiativer, hvor det pædagogiske personale i større udstrækning er med til at sætte dagsordenen.

Temaredeaktører
Ulla Liberg, Suzanne Krogh og Søren Smidt

INDHOLD

børn · daginstitutioner · forandring

Søren Smidt og Marianne Malmgren
MENS VI VENTER PÅ DEN
PÆDAGOGISKE UDVIKLING 4

Ulla Liberg og Søren Smidt
BERIT BAE PÅ BESØG 18

Rie Haslund, Rikke Sværke Madsen
og Erik Sigsgaard
SMÅ BØRNS LÆRING 25

Jytte Hare
ALT DETTE MÅLERI .. . 33

Vibe Larsen
DAGINSTITUTIONER I ET
MULTIETNISK SAMFUND 42

Suzanne Krogh og Søren Smidt
"KAN DU GÆTTE HVEM JEG ER?" 52

Bo Ertmann
KONFLIKTER I
FORÆLDRESAMARBEJDET? 62

Birthe Harboe og Lotte Georg
UDE PÅ AMAGER – INDE PÅ NØRREBRO
– eksempler fra Københavns Kommunes
Familiepladsprojekt 66

Ida Schwartz
LIV MED PÆDAGOGER 80

Tina Bømler
LÆSEVÆRDIG MOSAIK (anm.) 98

Benny Lihme
HOMO CREATOR 101

Torkil Lauesen
EFTERRETNINGSTJENESTENS NATUR .. 104

ANMELDELSER:
Lars Erslev Andersen: *Fagre Nye Amerika* 116

Kim Rasmussen: *Når kritikkens færdselsåre
forbløder* 119

Benedicta Pécseli: *Oplevelsen af identitet* 121

Arne Fribo: *Ny genre af pædagogiske tekster* 123

Benny Lihme: *Modsetningsfyldt* 126